

Kháng sinh nhóm fluoroquinolon – nhóm vớ n đợ c n l u ý

Viết bởi Biên tập viên

Thứ sáu, 03 Tháng 6 2016 12:38 - Lần cập nhật cuối Thứ sáu, 03 Tháng 6 2016 19:34

Ds Tr n Th Kim San

US.FDA khuyến cáo giới hạn sử dụng fluoroquinolon đối với một số nhiễm khuẩn không bị nhiễm trùng và cảnh báo về một số tác dụng phụ đặc biệt dị ứng có thể xuất hiện cùng lúc.

Fluoroquinolon là nhóm kháng sinh thế hệ thứ 4 có tác dụng rất mạnh trên lâm sàng. Các thuốc trong nhóm này có thể điều trị các nhiễm khuẩn đường tiêu hóa, nhiễm khuẩn hô hấp, nhiễm khuẩn da, mô mềm, nhiễm khuẩn tiêu hóa và một số tình trạng nhiễm khuẩn nội tạng. Tại Việt Nam, các fluoroquinolon được sử dụng qua đường uống và tiêm truyền tĩnh mạch bao gồm ciprofloxacin, levofloxacin, moxifloxacin, ofloxacin và pefloxacin.

Cơ chế tác dụng và phổ kháng khuẩn:

Các fluoroquinolon có tác dụng lên 2 enzym đích là ADN gyrase và topoisomerase IV của vi khuẩn nên phổ kháng khuẩn rộng, hoạt tính kháng khuẩn cũng mạnh hơn. Một số FQ đầu có tác dụng trên 2 enzym này với ái lực khác nhau tùy theo bản chất của vi sinh vật gây bệnh và loài

FQ.

Ph^o kháng khu^on c^oa fluoroquinolon g^om: E.coli, Salmonella, Shigella, Enterobacter, Neisseria, P.aeruginosa, Enterococci, ph^o c^ou, t^o c^ou (k^o c^o lo^oi kháng methicilin). Các vi khu^on trong t^o bào cũng b^o c ch^o v^oi n^ong đ^o fluoroquinolon huy^ot t^ong nh^o chlamidia, mycoplasma, brucella, mycobacterium...

Tác đ^ong không mong mu^on

- Tiêu hóa (2-5%): bu^on nôn, nôn, đau b^ong, tiêu ch^oy, bi^ong ăn, lo^on v^o gi^oc.
- Tim m^och (2%): h^o huy^ot áp, nh^op tim nhanh, kéo dài kho^on QT trong tr^ong h^op dùng cùng v^oi erythromycin, clarithromycin, doxepin, cisaprid kèm nguy c^o xo^on đ^onh.
- Th^on kinh (0,5- 4%): nh^oc đ^ou, bu^on nôn, m^ot ng^o, r^oi lo^on tính khí, lú l^on, ph^on n^ong lo^on th^on kinh, run, c^on đ^ong kinh.
- Da (1-5%): ban, ng^oa, nh^oy c^om ánh sáng, m^ođay, nhi^om s^oc t^o ch^on.
- Gan: tăng nh^ot th^oi transaminase, viêm gan tiêu h^oy t^o bào ho^oc c^o m^ot, suy gan.
- Th^on: tăng nit^o huy^ot, huy^ot ni^ou, viêm k^o th^on, suy th^on
- V^on m^och: b^onh lý kh^op, viêm gân, đ^ot gân g^ot.

Ngày 12/5/2016, FDA khuy^on cáo các ph^on n^ong có h^oi (ADR) nghiêm tr^ong khi s^o đ^ong fluoroquinolon (FQ) đã v^ot quá l^oi ích các thu^oc này đ^om l^oi cho các b^onh nh^on viêm xoang, viêm ph^o qu^on và viêm đ^ong ti^ot ni^ou không bi^on ch^ong. Đ^oi v^oi các b^onh nh^on này, nên cân nh^oc l^oa ch^on kháng sinh khác đ^o u tiên FQ cho các tr^ong h^op không có kháng sinh khác thay th^o. T^ong quan v^o đ^o an toàn c^oa FDA đã ch^o ra r^ong v^oc s^o đ^ong các kháng sinh FQ theo đ^ong toàn thân có liên quan đ^on các ADR nghiêm tr^ong đ^o l^oi di ch^ong ho^oc có kh^o năng kéo dài. Các ADR này có th^o xu^ot hi^on cùng lúc. Các c^o quan b^o nh h^ong bao g^om gân, c^o, kh^op, dây th^on kinh và h^o th^on kinh TW. Hi^on FDA đang rà soát l^oi nh^on thu^oc và H^ong đ^on s^o đ^ong c^oa t^ot c^o các FQ đ^o c^op nh^ot thông tin này. FDA cũng ti^op t^oc nghi^on c^ou v^o đ^o an toàn c^oa các thu^oc này đ^o c^op nh^ot thêm thông tin cho c^ong đ^ong.

Bác sĩ kê đ^on khuy^on cáo b^onh nh^on c^on liên l^oc v^oi các cán b^oy t^o ngay trong tr^ong h^op xu^ot hi^on các ADR nghiêm tr^ong khi s^o đ^ong FQ. Các đ^ou hi^ou và tri^ou ch^ong c^oa các ADR nghiêm tr^ong bao g^om: đ^oi gân, kh^op và c^o, c^om gi^oc kim châm ho^oc ki^on bò, l^on l^on và o^o gi^oc. Cán b^oy t^o nên ng^ong s^o đ^ong FQ theo đ^ong toàn thân ngay khi b^onh nh^on báo cáo các ADR này và đ^oi sang kháng sinh khác đ^o hoàn thành l^ou trình đ^ou tr^o cho b^onh nh^on.